

Komunikat prasowy

Luksemburg, dnia 25 stycznia 2016 r.

Jakość wód Dunaju – zdaniem unijnych kontrolerów osiągnięto niewielką poprawę z powodu mało ambitnych planów gospodarowania

Z nowego sprawozdania opublikowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy wynika, że choć państwa leżące w dorzeczu Dunaju wdrażają unijną ramową dyrektywę wodną od 2004 r., osiągnięto jedynie niewielką poprawę jakości wód na tym obszarze. Kontrolerzy podkreślają, że głównym powodem ograniczonych postępów był fakt, że państwa nie wykazały się ambicją w swoich planach gospodarowania. Kontrola dotyczyła czterech państw członkowskich leżących w dorzeczu Dunaju: Republiki Czeskiej, Węgier, Rumunii i Słowacji.

– Unijna polityka wodna powinna zapewnić wystarczającą ilość wody dobrej jakości, tak aby zaspokoić potrzeby ludności i środowiska naturalnego – powiedział **George Pufan, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie**. – Aby to nastąpiło również w dorzeczu Dunaju, państwa muszą podjąć większe wysiłki w tym zakresie.

W latach 2007-2013 z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego / Funduszu Spójności przekazano państwom w dorzeczu Dunaju środki w wysokości 6,35 mld euro na oczyszczanie ścieków. W tym samym okresie na rzecz rekompensat dla rolników podejmujących środki rolnośrodowiskowe przekazano łącznie 6,39 mld euro z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Niemniej jednak opracowane przez państwa plany gospodarowania wodami w dorzeczu opracowane przez państwa z 2009 r. były mało ambitne. Kontrolerzy podkreślają, że działania nie były wystarczająco ukierunkowane na jednolite części wód o niezadowalającej jakości. Fakt, że jednolite części wód nie spełniały wymogów, był spowodowany przede wszystkim niedociągnięciami w systemach monitorowania. Sprawily one bowiem, że brakowało danych dotyczących zarówno rodzaju, jak i źródeł zanieczyszczeń. Co więcej, państwa członkowskie uchylily, bez odpowiedniego uzasadnienia, obowiązek dotrzymania istotnych terminów dotyczących osiągnięcia stanu dobrej jakości w odniesieniu do znacznej liczby jednolitych części wód.

We wdrażaniu dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych wystąpiły opóźnienia, a możliwości powstałe dzięki dyrektywie azotanowej – której celem jest ograniczenie emisji azotu – nie były w pełni wykorzystywane. Ponadto nie wskazano, w odniesieniu do których oczyszczalni ścieków lub instalacji przemysłowych należy określić szczególnie wielkości graniczne emisji. Wprowadzenie dodatkowych działań z zakresu rolnictwa okazało się mało

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: +352 4398-47063 Tel. kom.: +352 691553063

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą Tel.: +352 4398-45410 Tel. kom.: +352 621552224

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

skuteczne, ponieważ działania te miały na ogół charakter dobrowolny.

Kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń odnoszących się zarówno do państw członkowskich, jak i do Komisji Europejskiej.

Państwa członkowskie powinny:

- usprawnić systemy monitorowania i diagnozowania zanieczyszczeń wód,
- przedstawiać jasne i właściwe uzasadnienia w przypadku ustanawiania wyłączeń,
- określić racjonalne pod względem kosztów działania, na których należy się skupić,
- rozważyć nałożenie opłat lub podatków w celu zniechęcenia do emisji substancji zanieczyszczających.

Komisja powinna:

- zapewnić wytyczne ukierunkowane na większe zróżnicowanie sprawozdawczości w odniesieniu do postępów,
- przeanalizować wiążące kryteria kontroli przeprowadzanych w państwach członkowskich w odniesieniu do oczyszczalni ścieków komunalnych,
- rozważyć ograniczenie zastosowania fosforu na gruntach,
- opracować wytyczne dotyczące odzyskiwania kosztów w przypadku szkód środowiskowych wywołanych przez zanieczyszczenia rozproszone (zanieczyszczenia spowodowane przez różne rodzaje działalności). Zasada „zanieczyszczający płaci” jest obecnie tylko częściowo stosowana w odniesieniu do zanieczyszczeń rozproszonych powodowanych przez rolnictwo.

Komisja i państwa członkowskie powinny wspólnie ocenić skuteczność mechanizmów egzekwowania w dziedzinie rolnictwa.

Informacje dla redaktorów

Sprawozdanie dotyczące jakości wód w dorzeczu Dunaju jest drugim sprawozdaniem na temat dorzecza Dunaju opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Oceniono w nim jakość wód w dorzeczu Dunaju na podstawie ramowej dyrektywy wodnej, biorąc pod uwagę szereg czynników. W pierwszym sprawozdaniu, zatytułowanym „Wsparcie UE na rzecz oczyszczalni ścieków komunalnych w dorzeczu Dunaju: konieczne są dalsze działania, aby pomóc państwom członkowskim w realizacji celów polityki UE w zakresie gospodarowania ściekami” zostało opublikowane w lipcu 2015 r.

Wody w Europie są zanieczyszczone substancjami organicznymi i biogennymi, a także substancjami chemicznymi. Zanieczyszczenia wód pochodzą z różnych źródeł, takich jak gospodarstwa domowe, instalacje przemysłowe i rolnictwo. W ramowej dyrektywie wodnej z 2000 r. zharmonizowano wcześniejsze przepisy UE w dziedzinie polityki wodnej. W dyrektywie wprowadzono plan gospodarowania wodami w dorzeczu jako główne narzędzie wdrażania. Pierwsze plany miały zostać opracowane w 2009 r., a wymagana aktualizacja miała nastąpić w grudniu 2015 r. Plany te zmuszą zawierać informacje dotyczące jakości wód w różnych jednolitych częściach wód, przyczyn niepowodzenia w osiągnięciu wymaganego „dobrego stanu ekologicznego i chemicznego” oraz ewentualnych niezbędnych działań zaradczych.

Sprawozdanie specjalne nr 23/2015 pt. „**Jakość wód w dorzeczu Dunaju – poczyniono postępy we wdrażaniu ramowej dyrektywy wodnej, lecz konieczne jest podjęcie dalszych działań**” jest dostępne w języku angielskim (wkrótce ukażą się również pozostałe wersje językowe).